

Dříve než bylo překročeno francouzské pobřeží na cestě tam, zůstal jsem se svým č. 2 odloučen od perutě. Při pokusu peruť dohnat spatřil jsem 2 Fw 190, které se hotovily k útoku na nás.

Stočil jsem svůj letoun směrem k nim a vystřelil krátkou dávku asi na 500 yardů na vedoucí letoun bez pozorovatelného výsledku. Poté jsem se odtrhl a vracel se do Anglie. Připojily se k nám Spitfiry od 340. francouzské perutě. Asi dvě minuty nato jsem spatřil 2 Fw 190, letící opačným směrem. Zprvu jsem je pokládal za Spitfiry a nezahájil jsem na ně palbu. Krátce nato se do nás pustily 3 Fw 190, ale já jsem se k nim opět stočil a vypálil jednu dávku na vedoucí letoun, který byl asi 400 yardů vpředu. Ten po mé palbě přešel do letu dolů, po čemž následovala má další palba, po níž jsem se odpoutal. Při těchto dvou útocích, které jsem provedl, už jsem nespapřil žádné Spitfiry a vydal jsem se k domovu, následován svým č. 2 a dvěma francouzskými piloty..."

K tomuto dramatickému letu F/Lt. Karla Vykoukala jeho č. 2 Sgt. Van Arkel dodává: „Jako č. 2 F/Lt. Vykoukala jsem viděl Fw 190, na kterého on střílel. Ten šel dolů, dopadl na zem a shořel." To se udá-

lo 4. května 1942, 10 mil severozápadně od Fécamp.

Pilot Karel Vykoukal

Co vůbec víme o osudech českého pilota Karla Vykoukala? Že se narodil 20. 6. 1916 a dětství prožil ve Vráblech na Slovensku, kde jeho otec sloužil u četnického sboru. V roce 1932 se přestěhovali do Rousínova u Vyškova, na jehož reálném gymnáziu Karel v roce 1935 úspěšně maturoval. Poté se vlivem otcova příkladu a rodinné výchovy přihlásil do vojenské služby k dělostřelectvu. Od 1. října 1935 sloužil u 125. pluku v Bzenci, odkud pro velký zájem o letectvo přešel na Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě, kde byl v roce 1937 vyřazen. Jako poručík letectva byl k 1. říjnu 1937 přidělen do Vojenského leteckého učiliště v Prostějově, kde absolvoval pozorovatelský, pilotní a akrobatický kurs a 28. října 1938 byl přeřazen ke 4. leteckému pluku v Praze. Během mobilizace sloužil u 41. letky uvedeného pluku ve Kbelích. Po okupaci republiky nacistickým Německem měl možnost sloužit u argentinské letecké společnosti, ale rozhodl se pro ilegální odchod do zahraničí, což se mu 14. června 1939 v prostoru Ostravy také podařilo. Již 22. června se hlásí v Krakově na československém konzulátu, kde mu byl vystaven osobní průkaz, nahrazující cestovní pas. Krátce nato, 15. července 1939, obdržel od francouzského konzula vstupní vízum do Francie, kam dorazil 31. července do Calais. Pak ho na letišti v Chartres čekalo přeškolení převážně na Morany a americké Curtissy. Do boje však Karel už nezasáhl – konec Francie byl příliš rychlý. A tak (zřejmě 19. června 1940) odplul se skupinou mjr. Alexandra Hesse z Bordeaux na lodi jménem Arry Scheffer do anglického přístavu Falmouth, kam dorazili 23. června.

V té době už krátce existovala 310. čs. stíhací peruť, ke které byl zařazen. Nejprve však musel opět absolvovat přeškolovací kurs a teprve poté následovala činnost u operačních perutí. V září 1940 u 25. a 111. stíhací perutě na letounech typu Blenheim a Hurricane a od konce září do

prosince 1940 u 73. stíhací perutě. Pak byl přeřazen k 17. stíhací peruti, odkud koncem května 1941 přešel k československé 313. stíhací peruti, kde setrval do dubna 1942, kdy byl k 15. 4. převelen k 41. britské peruti, která měla ve výzbroji letouny Spitfire Mk.VB. Někdy na přelomu dubna a května 1942 si nad Francií opět připomenul, jak se létá s odkrytou kabinou, neboť mu ji při bojovém letu ustřelili – naštěstí se vrátil na mateřské letiště v pořádku. Poté byl již podruhé vyznamenán Čs. válečným křížem 1939.

U 41. stíhací perutě se ujal velení letky, bohužel však ne nadlouho. Dne 21. května 1942 vzlétl s velitelem perutě k akci „shipping recco“ (průzkum lodní dopravy) k břehům Francie. Společně poškodili rychlý člun německého námořnictva (E-boat) a během letu byli společně opakovaně napadeni palbou flaku. F/Lt. Karel Vykoukal se z tohoto operačního letu nevrátil. Buď nebyly jeho pozůstatky ve Francii nalezeny, nebo našel smrt ve vlnách La Manche. Jeho jméno je vyryto zlatým písmem v památníku RAF v Runemeede na panelu č. 66. Po válce byl 26. října 1946 in memoriam povýšen z nadporučíka do hodnosti štábního kapitána.

Na Karla Vykoukala vzpomínají dodnes jeho spolubojovníci jako na vzácného člověka a kamaráda. Třeba František Fajtl: „Byl to výborný letec a skvělý kamarád, chytrý, vzdělaný a velmi ukázněný důstojník. Každý úkol vykonával svědomitě a poctivě. Velitelé se na něho mohli kdykoliv spolehnout. Byl mezi nimi nesmírně oblíben pro svoji skromnost, hororový klid, smysl pro humor a hlavně pro svoje kamarádství, které rozdával každému kolem. Ve společnosti mužů i žen byl rád viděn. Patřil mezi krasavce perutě, sportovně dobře urostlý, kudrnaté bohaté vlasy, milý úsměv a štědré gentlemanské srdce. Oplýval optimismem a dovedl v jednotce držet morálku i bojového ducha.“

Dne 29. 5. 1991 na základě morální a politické rehabilitace byl špkt. Karel Vykoukal povýšen do hodnosti plukovníka in memoriam. 17. prosince 1992 pak byla tomuto muži, který znal a splnil povinnost k vlasti a národu, odhalena na jeho domě v Rousínově pamětní deska.

Milan Vacek